Abort – skal? skal ikke?

ANMELDELSER

ANNE ESKILD

Kvinneklubben
Akershus universitetssykehus

Gonaseelan, K.

Amygdala

190 s. Oslo: Transit, 2009. Pris NOK 269.

ISBN 978-82-7596-124-0

Henriette gjennomgår en abort. En liten pike besøker henne i drømme. Hun vil ikke forsvinne. Marcus, kjæresten hennes, er sammen med Kaia også. Derfor velger Henriette abort.

Henriette blir gravid på nytt. Fem år etter. Hun er ikke lenger medisinstudent. Hun syr brudekjoler. Denne gangen er faren Ignazio. Henriette må ta stilling til utfallet av et nytt, uplanlagt svangerskap. Hvilken rett har livet inni henne til å utvikle seg? Hvilken rett har barnefaren til å bestemme? Har barnet rett til en tilstedeværende far? Enn hun selv? Henriette er ikke et rasjonelt tenkende menneske i bokens beste del.

Ignazio setter seg selv på sidelinja. Henriette strever og valget utsettes. Å ikke velge er også et valg. Rundt henne er de lykkelige, de som har kjernefamiliedrømmen innen rekkevidde, venninnen og kunden hun syr brudekjole til.

Henriette rår over sitt foster. Det går an å velge det bort hvis det er en vevsklump, men ikke hvis det er et ufødt barn. Forfatteren er medisiner. Hun beskriver fosterets danning. Det er ikke en vevsklump – ikke for Henriette, ikke for leseren.

Hver uke tar 300 norske kvinner abort. Nesten en halv million aborter er foretatt på 30 år. Mange kvinner har historier som kunne vært fortalt. Men nesten ingen har fortalt sin. Abort er et ikke-tema, også i norsk litteratur. Denne romanen om Henriette av Kerosha Gonaseelan er et unntak. Boken til Marianne Mjaaland, *13. uke*, som ble utgitt i 2008, er et annet. Også hun er medisiner. Leger er kanskje ikke overrepresentert blant abortsøkende kvinner, men disse to har hatt mot til å bryte tausheten om abort. Kanskje har leger særlige forutsetninger for å synliggjøre dilemmaene ved svangerskapsavbrudd, dilemmaene for den enkelte kvinne, for samfunnet og også for helsepersonell. En gynekolog som jeg beundrer, avsluttet en vakt hvor han hadde reddet minst fire menneskeliv. Melankolsk sa han: «Jeg har tatt langt flere liv i min karriere enn jeg har reddet.» Knappt noen orker å fortelle eller evner å skrive om det.

Abortene er antakelig i ferd med å bli mer usynlige, også for leger. En abort kan nå gjøres med piller hjemme. Likevel er kanskje reproduktive hendelser styrende også for moderne kvinners liv. Barna vi fikk. Barna vi ikke fikk. Barna vi ventet. Barna vi mistet og barna vi valgte bort. Den språklig litt famlende fortellingen om Henriette gir innblikk i en ung, urban kvinnes følelser før og etter et svangerskapsavbrudd. *Amygdala* er Kerosha Gonaseelans første roman. Forhåpentligvis får vi flere.

Publisert: 17. desember 2009. Tidsskr Nor Legeforen. DOI: 10.4045/tidsskr.09.1116

© Tidsskrift for Den norske legeforening 2023. Lastet ned fra tidsskriftet.no 26. april 2023.